

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 79/06-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. marca 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Jána Hubinu, Sasinkova 13, Nové Mesto Váhom, zastúpeného advokátom Mgr. Ľudovítom Jendrálom, Advokátska kancelária, Bernolákova 9, Piešťany, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 To 106/05 z 12. decembra 2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Jána Hubinu o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. februára 2006 doručená sťažnosť Jána Hubinu, Sasinkova 13, Nové Mesto Váhom (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením

Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 To 106/05 z 12. decembra 2005 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1 T 235/04 zo 16. júna 2005, ktorý bol potvrdený napadnutým uznesením krajského súdu, odsúdený pre trestný čin poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona.

Podľa názoru sťažovateľa najpodstatnejšou námietkou obhajoby sťažovateľa v trestnom konaní bolo to, že jeho vina nebola dostatočne dokázaná. Sťažovateľ bol uznaný za vinného iba na základe výpovedí troch svedkov, z ktorých jeden bol poškodený, pričom ani jeden z nich nevidel sťažovateľa vykonať to, čo mu bolo kladené za vinu. Medzi výpoveďami svedkov sú rozpory, odlišnosti, čo znamená pochybnosti, ktoré sú v prospech obžalovaného. Žiadny iný dôkaz o vine sťažovateľa neexistuje. Podľa názoru sťažovateľa jeho vina nebola dokázaná a nedokázaná vina je to isté ako dokázaná nevina.

Sťažovateľ namietal aj výšku škody, ktorú bol zaviazaný nahradiť. Podľa sťažovateľa predmetná suma značne prevyšuje hodnotu celej poškodenej veci v čase, keď k poškodeniu malo dôjsť. A nie je ani vylúčené, že ak by sa skutočná škoda zistila už v prípravnom konaní, vyšlo by najavo, že nešlo ani o trestný čin.

Porušenie svojich práv sťažovateľ vidí v tom, že súd sa nevysporiadal s celou obranou sťažovateľa a pri posudzovaní viny vychádzal z dôkazov, ktoré svedčili proti nemu, s dôkazmi svedčiacimi v jeho prospech sa vcelku nevysporiadal.

Sťažovateľ sa tiež domnieva, že dôkaznú núdzu alebo medzery v dôkazoch nemožno pričítať na jeho ťarchu, je to v rozpore s princípom prezumpcie neviny. Podľa sťažovateľa ak súd pokladá námietky sťažovateľa prednesené v rámci jeho obhajoby za nedôvodné, ako to uviedol po vyhlásení pri ústnom odôvodnení svojho rozhodnutia, je na ňom, aby tento svoj záver natoľko zdôvodnil, aby bolo zrejmé, ktoré skutkové okolnosti vo vzťahu k obhajobe túto obhajobu vyvracajú.

Z práva na obhajobu vyplýva povinnosť pre súd zaoberať sa podstatnými námietkami obhajoby a svoje stanovisko k nim v odôvodnení svojho rozhodnutia vyložiť. Prezumpcia nevinu sleduje tiež cieľ dosiahnuť istotu, že páchatel' trestný čin zavinil.

Vzhľadom na vyššie uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a následne vydal tento nález:

„Rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 To 106/05 zo dňa 12. 12. 2005 v trestnej veci sťažovateľa, došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článkov 8 ods. 2 a 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva sťažovateľa podľa článku 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v ňom vyjadreného princípu prezumpcie nevinu a ústavného práva na obhajobu podľa článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 3 To 106/2005 zo dňa 12. 12. 2005 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie“.

Sťažovateľ požadoval priznať mu aj *„náhradu trov konania (...) v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. za 2 úkony právnej pomoci vo výške 5 788 Sk (á 2 730 Sk + 164 Sk)“.*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak

porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 50 ods. 2 ústavy každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorí ustanoví zákon. (...).

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo

návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že uznesením krajského súdu sp. zn. 3 To 106/05 z 12. decembra 2005 došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy a čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho

úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 13/01).

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu okrem iného vyplýva, že:

„(...) Predovšetkým je potrebné konštatovať, že okresný súd riadne zistil skutkový stav. Nie je možno sa stotožniť s tvrdením obhajoby, že nebol zistený žiadny priamy dôkaz a preto vina obžalovaného nebola preukázaná. Aj súhrn nepriamych dôkazov, pokiaľ sú dostatočne presvedčivé, postačuje na rozhodnutie súdu. Ani odvolací súd nemal dôvod neveriť výpovediam najmä Jozefa Zicháčka a Jána Michalku. Nie je možno tiež prehliadnúť, že obžalovaný sa nachádzal bezprostredne pred zistením, že uvedené vozidlo je poškriabané, na mieste kde vozidlo stálo, že predtým bol na Obvodnom oddelení PZ v značne podnapitom stave, že bol rozčúlený a hrubo sa vyjadroval na adresu prítomných policajtov. Preto okresný súd správne uzavrel skutkový stav. Ďalej sa odvolací súd zaoberal i otázkou výšky škody. Tu je potrebné len pripomenúť, že výška škody sa neodvíja len z hodnoty veci, v danom prípade vozidla, ale z nákladov potrebných pre uvedenie do predošlého stavu. V podstate a teda aj v tomto prípade, náklady na uvedenie poškriabaného vozidla boli dostatočne vierohodne vyčíslené na základe odborného vyjadrenia. Nie je povinnosťou poškodeného vyhľadávať servis, kde by bolo vozidlo opravené najlacnejšie, keď existuje špecializovaný servis na konkrétne typy vozidiel. V praxi navyše sa priznáva náhrada škody aj keď vozidlo ešte opravené nie je, ale je prítomný znalecký posudok, resp. odborné vyjadrenie k výške škody, tak, ako v tomto prípade. Preto podľa názoru odvolacieho súdu výška škody bola zistená dostatočným spôsobom. Z uvedených dôvodov je v súlade so zákonom i právne posúdenie žalovaného skutku a tým aj výrok o náhrade škody. (...)“

Podľa názoru ústavného súdu uvedený názor krajského súdu o riadnom ustálení skutkového stavu vo veci sťažovateľa je zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom, krajský súd k zásadným námietkam sťažovateľa zaujal stanovisko, a preto aj ústavný súd ho považuje za ústavne relevantný. V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajský súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné odvolanie

sťažovateľa považovať za neodôvodnené a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdiť.

V každom prípade tento postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho skutkového a právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa so skutkovým zistením a právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojim vlastným už ani preto, že ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Ústavný súd aj keby nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánom zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietnuť.

2. Sťažovateľ namietal aj porušenie svojich základných práv garantovaných v čl. 50 ods. 2 a ods. 3 ústavy a čl. 8 ods. 2 listiny. Vo vzťahu k uvedeným tvrdeniam ústavný súd pripomína, že porušenie práv priznaných týmito článkami ústavy a listiny nemôže samo osebe nastať rozhodnutím všeobecných súdov, ak tieto súdy uplatnili svoju právomoc v súlade s ústavou a „zákonom ustanoveným postupom“ (mutatis mutandis I. ÚS 44/03). Keďže v danom prípade tomu tak bolo, krajský súd uznesením sp. zn. 3 To 106/05 z 12. decembra 2005, ktorým zamietol odvolanie sťažovateľa, neporušil jeho označené základné práva, a preto bolo potrebné aj v tejto časti považovať ústavnú sťažnosť za zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2006